

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**Wersja arkusza: **X**

*Arkusz zawiera informacje prawnie chronione
do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Z.08-X-EL.7ECzas trwania egzaminu: **60 minut**

Układ graficzny © CKE 2013

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE**Rok 2014****CZĘŚĆ PISEMNA****Instrukcja dla zdającego**

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera ~~8~~ stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer *PESEL**
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem *PESEL*.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać **1 punkt**.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej **20 punktów**.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

○●	B	C	■
----	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.***Powodzenia!**** w przypadku braku numeru *PESEL* – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Dokonując analizy wysokości renty podopiecznej i sytuacji mieszkaniowej, asystent rozpoznaje sytuację

- A. bytową podopiecznej.
- B. rodzinną podopiecznej.
- C. zdrowotną podopiecznej.
- D. psychiczną podopiecznej.

Zadanie 2.

Asystent pracuje z podopieczną w środowiskowym domu samopomocy. Który rodzaj niepełnosprawności ma podopieczna, kwalifikując się do tego typu pomocy?

- A. Fizyczną lub sensoryczną.
- B. Intelktualną lub fizyczną.
- C. Psychiczną lub intelektualną.
- D. Sensoryczną lub psychiczną.

Zadanie 3.

Jeżeli 20-letnia osoba z niepełnosprawnością otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny oznacza to, że jej stopień niepełnosprawności został określony jako

- A. lekki lub duży.
- B. lekki lub znaczny.
- C. umiarkowany lub duży.
- D. znaczny lub umiarkowany.

Zadanie 4.

U podopiecznego w wyniku urazu rdzenia kręgowego wystąpił niedowład kończyn dolnych. Stan ten nazywa się

- A. triplegią.
- B. paraplegią.
- C. hemiplegią.
- D. monoplegią.

Zadanie 5.

Osoba z niepełnosprawnością chorująca na stwardnienie rozsiane, poruszająca się o kuli, w ramach spędzania wolnego czasu może

- A. jeździć rowerem, oglądać filmy, czytać prasę.
- B. czytać książkę, opałać się na plaży, grać w siatkówkę.
- C. spotkać się z przyjaciółmi, słuchać muzyki, grać w karty.
- D. korzystać z sauny, pójść do filharmonii, uprawiać windsurfing.

Zadanie 6.

Asystent pracuje w środowisku domowym z 10-letnim chłopcem z niepełnosprawnością, którego rodzice większość czasu w ciągu dnia przebywają w pracy. Dziecko jest smutne, często mówi o rodzicach. Deficyt której potrzeby występuje u podopiecznego?

- A. Miłości.
- B. Odpoczynku.
- C. Samorealizacji.
- D. Rozwoju duchowego.

Zadanie 7.

Jeżeli podopieczny pracuje w zakładzie pracy chronionej i wymaga czasowej albo częściowej pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych, to jego stopień niepełnosprawności należy określić jako

- A. lekki.
- B. znaczny
- C. przeciętny.
- D. umiarkowany.

Zadanie 8.

W celu zrefundowania podopiecznemu ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego, asystent powinien udać się do

- A. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 9.

30-letnia osoba z niepełnosprawnością przed wypadkiem pracowała jako przewodnik wycieczek i bardzo lubiła swoją pracę. Obecnie nie pracuje, porusza się na wózku inwalidzkim, nadal ma potrzebę poznawania ludzi i świata. W celu polepszenia jakości jej życia asystent powinien

- A. skontaktować podopieczną z organizacją zajmującą się aktywizacją osób z niepełnosprawnością.
- B. zaproponować podopiecznej czytanie książek i oglądanie filmów o tematyce podróżniczej.
- C. skontaktować podopieczną z osobami poruszającymi się na wózku inwalidzkim.
- D. zaproponować podopiecznej zajęcia w dziennym domu pomocy społecznej.

Zadanie 10.

Samotny podopieczny po leczeniu szpitalnym z powodu zawału mięśnia sercowego, wrócił do domu. Aktualnie czuje się dobrze, samodzielnie przyjmuje leki, wychodzi na spacer, ale musi prowadzić oszczędzający tryb życia. Które z wymienionych działań asystenta, w obecnej sytuacji podopiecznego, są niezbędne?

- A. Prowadzenie ćwiczeń kondycyjnych.
- B. Wykonywanie zabiegów higienicznych w łóżku.
- C. Pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego.
- D. Systematyczne podawanie podopiecznemu zaleconych leków.

Zadanie 11.

Asystent pracuje z podopiecznym mającym problemy trawienne. Przygotowując mu posiłek mięsny powinien

- A. upiec mięso w piekarniku.
- B. usmażyć mięso na oliwie.
- C. ugotować mięso.
- D. udusić mięso.

Zadanie 12.

Asystent pracujący z osobą głuchoniewidomą powinien porozumiewać się z podopiecznym za pomocą alfabetu

- A. Braille'a.
- B. migowego.
- C. palcowego.
- D. dotykowego.

Zadanie 13.

Asystent planując zlecone przez specjalistę ćwiczenia w odciążeniu kończyn dolnych, przygotowuje ćwiczenia

- A. w siłowni.
- B. na basenie.
- C. na rowerze.
- D. w terenie z kijkami.

Zadanie 14.

Podopieczna w wieku 65 lat z zaawansowaną osteoporozą, skarży się na brak ruchomości i silny ból w nadgarstku. Staw jest opuchnięty. Dolegliwości te mogą świadczyć

- A. o złamaniu kości nadgarstka.
- B. o bólach reumatycznych.
- C. o przeciążeniu stawu.
- D. o rwie ramiennej.

Zadanie 15.

Podopieczny chorujący na cukrzycę podczas spaceru zasłabł, jest blady i spocony. Asystent w celu ratowania zdrowia i życia podopiecznego powinien

- A. podać podopiecznemu zimną wodę i posadzić go w cieniu.
- B. podać podopiecznemu słodki napój i zawiadomić pogotowie.
- C. rozluźnić podopiecznemu ubranie i ułożyć w pozycji półwysokiej.
- D. rozpocząć u podopiecznego sztuczne oddychanie i zawiadomić pogotowie.

Zadanie 16.

Wykonując podopiecznemu toaletę twarzy w łóżku, asystent zgodnie z obowiązującą kolejnością, powinien myć

- A. najpierw dokładnie uszy, następnie całą twarz.
- B. oczy od kącika wewnętrznego do zewnętrznego.
- C. najpierw dokładnie twarz, a na końcu przetrzeć oczy.
- D. oczy od kącika zewnętrznego do kącika wewnętrznego.

Zadanie 17.

Asystent pracujący z osobą z niepełnosprawnością po przebytym przed trzema laty udarze mózgu zauważył, że podopieczny nagle poczuł się gorzej, nastąpiło zniesienie czucia po lewej stronie ciała oraz problemy z mową. Objawy te świadczą

- A. o hipoglikemii.
- B. o zawale serca.
- C. o ponownym udarze.
- D. o niedoczynności tarczycy.

Zadanie 18.

Stosując profilaktykę przeciwoleżynową u podopiecznego leżącego należy

- A. zmieniać co dwie godziny pozycje ułożeniowe.
- B. używać bielizny z włókien syntetycznych.
- C. nacierać całe ciało spirytusem.
- D. stosować twarde materac.

Zadanie 19.

Asystent pracuje z osobą z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym. Podopieczny samodzielnie parzy kawę i herbatę, ale często zapomina wyłączyć kuchenkę gazową. Jakie działania powinien podjąć asystent?

- A. Zakupić czajnik elektryczny i zamknąć dopływ gazu.
- B. Przeprowadzić rozmowę na temat bezpieczeństwa.
- C. Zakazać podopiecznemu włączać gaz.
- D. Być jak najczęściej z podopiecznym.

Zadanie 20.

Podopieczny cierpiący na zaburzenia afektywne dwubiegunowe od pewnego czasu mówi o założeniu własnej firmy, zaciąga kredyty w bankach, reaguje rozdrażnieniem na próby powstrzymania go od wpłacenia zaliczki na zakup 20 samochodów, nieregularnie się odżywia, nie śpi, nocami wychodzi na dyskoteki, gdzie często wdaje się w bójki. Stan ten może świadczyć o wystąpieniu u mężczyzny

- A. zaburzeń schizoidalnych.
- B. depresji endogennej.
- C. dystymii.
- D. manii.

Zadanie 21.

Asystent planując zabieg pielęgnacyjny stóp podopiecznego, powinien przygotować

- A. ciepłą wodę, środki higieniczne, nożyczki, cążki do usunięcia skórek.
- B. środki higieniczne, ciepłą wodę, nożyczki, tarkę do usunięcia zrogowaciałego naskórka.
- C. środki higieniczne, cążki do usuwania skórek, tarkę do usuwania zrogowaciałego naskórka, nożyczki.
- D. ciepłą wodę, środki higieniczne, cążki do usuwania skórek, tarkę do usuwania zrogowaciałego naskórka.

Zadanie 22.

Najwłaściwszym sprzętem ortopedycznym dla osoby z zaburzeniami równowagi i koordynacji, poruszającej się samodzielnie, jest

- A. laska.
- B. balkonik.
- C. kula łokciowa.
- D. wózek inwalidzki.

Zadanie 23.

8-letni chłopiec poruszający się za pomocą wózka inwalidzkiego jest mało zaradny, we wszystkich czynnościach stara się go wyręczyć matka, która zrezygnowała z pracy, by opiekować się synem. Chłopiec jest kapryśny, ma postawę roszczeniową. Co ma wpływ na zaistniałą sytuację?

- A. Niedojrzałość dziecka.
- B. Nadopiekuńcza postawa matki.
- C. Brak kontaktów ze sprawnymi rówieśnikami.
- D. Wygórowane oczekiwania matki wobec dziecka.

Zadanie 24.

Asystent pracuje z mężczyzną, który przed wypadkiem był nauczycielem wychowania fizycznego, a obecnie porusza się na wózku inwalidzkim. Jakie działanie powinien podjąć asystent w celu polepszenia jakości życia podopiecznego?

- A. Skontaktować podopiecznego z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji.
- B. Zorganizować spotkanie podopiecznego z rodziną.
- C. Zapisać podopiecznego do psychologa.
- D. Dużo czasu spędzać z podopiecznym.

Zadanie 25.

Asystent pracuje z młodą kobietą z niepełnosprawnością, lubiącą muzykę i taniec. Która metoda terapii będzie właściwa dla podopiecznej?

- A. Chromoterapia.
- B. Psychoterapia.
- C. Choreoterapia.
- D. Silwoterapia.

Zadanie 26.

Osoba z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym mieszka w małej wsi nad morzem. Jakie formy spędzania czasu wolnego może jej zaproponować asystent?

- A. Wyjście na basen, spotkania w dziennym domu pomocy społecznej.
- B. Spotkania w kościelnym chórze, pobyt w domu pomocy społecznej.
- C. Pobyt w środowiskowym domu samopomocy, delfinoterapię.
- D. Talasoterapię, udział w warsztatach terapii zajęciowej.

Zadanie 27.

Asystent pracuje z 50-letnią osobą z niedowładem połowicznym po przebytych udarze mózgu, która porusza się za pomocą kuli i ma problemy ze wzrokiem. Jakie formy aktywizacji może jej zaproponować asystent?

- A. Piesze wycieczki, gry planszowe.
- B. Oglądanie telewizji, jazdę na rowerze.
- C. Słuchanie muzyki, spotkania z przyjaciółmi.
- D. Ćwiczenia na siłowni, udział w porankach filmowych w kinie.

Zadanie 28.

Bardzo towarzyski mężczyzna, chorujący na zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, ze względu na potrzebę kontaktów z ludźmi nadal pracujący jako kierowca, potrzebuje rehabilitacji

- A. społecznej, pedagogicznej, fizycznej.
- B. społecznej, fizycznej, psychologicznej.
- C. fizycznej, zawodowej, psychologicznej.
- D. pedagogicznej, psychologicznej, zawodowej.

Zadanie 29.

Asystent pracuje z osobą niewidomą, która nie używa laski. W celu zapewnienia jej bezpieczeństwa podczas spaceru, asystent powinien

- A. pchać podopieczną przed sobą.
- B. zmusić ją do używania laski podczas wyjść.
- C. pozwolić, by podopieczna trzymała go pod rękę.
- D. pozwolić, by podopieczna szła sama i obserwować, czy nie zagraża jej niebezpieczeństwo.

Zadanie 30.

W celu integracji ze społeczeństwem 16-letniego chłopca z orzeczoną niepełnosprawnością w stopniu lekkim ze względu na upośledzenie narządu ruchu, asystent powinien zaproponować

- A. zajęcia w warsztatach terapii zajęciowej, spotkania z rówieśnikami.
- B. zajęcia w dziennym domu pomocy społecznej, spotkania z sąsiadami.
- C. wycieczki krajoznawcze, zajęcia w środowiskowym domu samopomocy.
- D. wyjścia na spacer ze znajomymi, a także zajęcia w świetlicy terapeutycznej.

Zadanie 31.

Opracowując plan wsparcia dla podopiecznego, asystent powinien kierować się zasadami

- A. uległości, indywidualizacji.
- B. manipulacji, podmiotowości.
- C. ekumenizacji, przedmiotowości.
- D. indywidualizacji, podmiotowości.

Zadanie 32.

Asystent pracuje z osobą z niepełnosprawnością mieszkającą w domu pomocy społecznej. Podopieczny jest w pierwszej fazie choroby Alzheimera. Z jakimi specjalistami będzie kontaktował się asystent opracowując plan kompleksowej pomocy?

- A. Lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, geriatrą, rehabilitantem, pracownikiem socjalnym.
- B. Lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, onkologiem, rehabilitantem, logopedą.
- C. Urologiem, lekarzem pierwszego kontaktu, terapeutą zajęciowym, kardiologiem.
- D. Ratownikiem medycznym, geriatrą, laryngologiem, opiekunką środowiskową.

Zadanie 33.

Asystent pracuje w środowisku domowym z samotną osobą z niepełnosprawnością. Podopieczny większość renty przeznaczą na leki i opłatę rachunków, brakuje mu funduszy na żywność, ubrania i środki czystości. Do której instytucji powinien zwrócić się o pomoc?

- A. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- B. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- C. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 34.

6-letnia dziewczynka z niepełnosprawnością mieszka z rodzicami i czworgiem starszego rodzeństwa. Matka dzieci nie pracuje zawodowo; ojciec jest jedynym żywicielem rodziny. Rehabilitacja dziewczynki pochłania znaczną część budżetu domowego. W celu otrzymania dofinansowania na rehabilitację, rodzina powinna zwrócić się o pomoc do

- A. Polskiego Czerwonego Krzyża.
- B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 35.

Warsztaty terapii zajęciowej mogą realizować świadczenia

- A. wszystkim chętnym osobom posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- B. wszystkim zainteresowanym osobom z posiadanym orzeczeniem o dowolnym stopniu niepełnosprawności.
- C. wszystkim zainteresowanym osobom, niezależnie od posiadania niepełnosprawności.
- D. tylko osobom chętnym, które posiadają lekki stopień niepełnosprawności.

Zadanie 36.

Osoba z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, może uczęszczać do

- A. szkoły masowej.
- B. szkoły specjalnej.
- C. ogólnodostępnej szkoły zawodowej.
- D. każdej wybranej przez opiekuna szkoły.

Zadanie 37.

Osoba z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, może podjąć pracę zarobkową

- A. w każdym zakładzie pracy.
- B. w zakładzie pracy chronionej.
- C. w warsztatach terapii zajęciowej.
- D. w zakładzie aktywizacji zawodowej.

Zadanie 38.

Asystent pracuje z osobą z niepełnosprawnością, poruszającą się za pomocą balkonika. W celu ułatwienia jej poruszania się po mieszkaniu asystent powinien

- A. poszerzyć drzwi.
- B. zlikwidować progi.
- C. usunąć wykładzinę.
- D. zamontować podjazd do domu.

Zadanie 39.

Z uwagi na trudności w komunikowaniu się, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych potrzebuje podopieczny

- A. chorujący na osteoporozę.
- B. po amputacji lewego przedramienia.
- C. po przebytych udarze mózgu, z afazją.
- D. w początkowej fazie reumatoidalnego zapalenia stawów.

Zadanie 40.

Osoba z niepełnosprawnością otrzymała od lekarza zlecenie wykonywania ćwiczeń wolnych. Zgodnie z zasadami wykonywania ćwiczeń wolnych, ćwiczenia te podopieczny powinien wykonywać

- A. bez przyrządów.
- B. na podwieszkach.
- C. z wykorzystaniem ciężarków.
- D. na przyrządach, np. na rowerze.

